

Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK

Oponentský posudek

Název: Stres matek nezralých novorozenců

Autor práce: Martina Válková

Vedoucí práce: PhDr. Alena Mellanová, CSc.

Oponent: Mgr. Danuše Jandourková

Volba tématu:

Cíl práce:

Zjistit stresory působící na matky nezralých novorozenců během hospitalizace na neonatologickém oddělení.

Teoretická část:

Teoretickou část diplomové práce studentka rozdělila na 3 části.

V první části popisuje nezralého novorozence z pohledu medicínského i psychologického.

Druhá část je věnována ošetrovatelské péči o nezralého novorozence. Studentka zde podrobně popisuje postupy v péči o dítě. Oceňuji zejména velký prostor věnovaný tématu bolesti u dětí. V podkapitole o kojení dítěte bych uvítala zmínku o obtížích s kojením u matek nedonošených dětí a možnostech jejich překonání.

Zaujala mne podkapitola o bazální stimulaci jako důležité součásti péče o novorozence, neboť v praxi jsem se setkala spíše s názorem, že děti není dobré rušit nad míru ošetrovatelské péče o ně.

Ve třetí části, kapitole Psychika matky v poporodním období, studentka popisuje pocity matek po porodu, možné psychické poruchy související s porodem a způsoby adaptace matek na jejich novou roli. Použité termíny byly většinou získány z literatury. Není pro mne zcela srozumitelné, co se myslí „psychiatrickou úzkostí“, poporodní blues je zmiňováno jako nejlehčí forma psychické poruchy po porodu a později se o něm mluví jako o přirozeném. Studentka velmi podrobně, konkrétně a

srozumitelně popisuje potřeby rodičů po porodu nedonošeného dítěte. V podkapitole 3.3 (Mechanismy psychické adaptace matek na zátěžovou situaci) bych pak také uvítala k teoretickému přehledu obranných strategií konkrétní příklady, napojení obecných informací na téma diplomové práce. Na konci této části práce studentka zmiňuje spolupráci s rodiči (a péči o ně), ale také důležitost celé širší rodiny, vztahů s blízkými osobami.

Empirická část:

Cílem práce bylo ověření těchto hypotéz:

1. Matky nezralých novorozenců prožívají střední až velmi silný stres
2. Pro většinu matek je zdravotní stav dítěte zátěžovou situací
3. Nadpoloviční část respondentek má problémy s kojením

Stanovení hypotéz vychází jistě z teoretické části diplomové práce, přesto bych zde uvítala i rozvahu (co se myslí středním až velmi silným stresem, co se rozumí problémem s kojením)

• Užití metody výzkumného šetření

V empirické části diplomové práce použila studentka k ověření stanovených hypotéz 2 metody:

1. nestandardizovaný dotazník vlastní konstrukce
2. strukturovaný rozhovor

• Charakteristika zkoumaného vzorku

Jedná se o náhodně vybrané matky nezralých novorozenců, jiné kritérium není zřejmé. Studentka oslovila osobně nebo prostřednictvím SZP 120 žen. Získala zpět 88 vyplněných dotazníků, z nichž 6 musela vyřadit (porod ve 40.-42.t.t.).

Celkový výzkumný vzorek tvořilo 82 respondentek, u 30 z nich byl proveden také rozhovor.

Domnívám se, že vzhledem k charakteru výzkumu – studentka jej organizovala sama, práce byla jistě časově velmi náročná, je výzkumný vzorek velký.

Myslím si, že pro získání přesnějších výsledků by bylo dobré získat nejen údaj o týdnu, ve kterém žena porodila, ale i o týdnu, který nyní běží – tedy o stáří dítěte.

• **Výstupy, výsledky, jejich přínos**

Získány byly informace o věku, stavu, vzdělání, těhotenstvích a paritě, o tomto těhotenství, o pobytu na oddělení, kontaktu a komunikaci s personálem, o pocitech směrem k dítěti, kontaktu s ním, podpoře okolí a pocíťovaném stresu.

Analýza výsledků nepotvrdila žádnou statisticky významnou závislost. Domnívám se, že je to mimo jiné v důsledku nesourodého vzorku (respondentky se liší týdnem porodu, stářím dítěte v době dotazování, délkou pobytu na oddělení,).

Přesto mohou být získané údaje dobře využitelné v samotné práci na odděleních porodnic.

Literatura a práce s literaturou:

V diplomové práci studentka uvedla odkaz na 72 literárních pramenů, z nich 2 cizojazyčné.

Formální náležitost, vnější úprava, přehlednost:

Diplomová práce je přehledná, kapitoly jsou řazeny plynule za sebou. V empirické části jsou použity přehledné barevné grafy. V diplomové práci se nachází několik drobných chyb (překlepy, chyby v interpunkci).

Kvalita příloh:

Celkem 4 přílohy.

V přílohách jsou zařazeny zdravotnická statistika narození nezralých dětí za rok 2004, nestandardizovaný dotazník (vzor) a v přehledných tabulkách zpracovaný strukturovaný rozhovor. Je zde zařazena také vcelku obsáhlá stať o stresu.

Celkové hodnocení práce:

Studentka si pro svou diplomovou práci zvolila velmi zajímavé a aktuální téma.

V teoretické části podrobně rozpracovala téma jak po stránce medicínské, tak i po stránce psychologické. Dotkla se většiny důležitých oblastí psychického prožívání zátěže, jakou narození nezralého dítěte je.

V empirické části bych chtěla ocenit snahu o sestavení vlastního dotazníku vycházejícího z teoretické části práce. Studentka ve výzkumu potvrdila stanovené hypotézy 1 a 2.

Jako největší úskalí výzkumu vidím nesourodost výzkumného vzorku, i když je jasné, že zohlednění více kritérií by znamenalo výrazně menší vzorek. V dotazníku chybí bližší vysvětlení pojmu „míra stresu“, o čem se to vlastně respondentky v otázce 28 vyjadřují.

Myslím si, že cíl práce (zjistit stresory působící na matky nezralých novorozenců) se zejména díky rozhovorům s nimi podařilo.

Celou práci vnímám jako ucelenou, dobře srozumitelnou a inspirativní pro zkvalitnění práce zdravotníků.

Otázky k obhajobě:

1. V čem spočívá význam svépomocných skupin, čím si mohou pomáhat?
2. V diskusi zmiňujete tendenci matek k vytváření si odstupů od dítěte po porodu z důvodu zamezení bolesti v případě ztráty dítěte. Co si o tom myslíte?

Návrh klasifikace:

I přes některá úskalí v empirické části výzkumu považuji práci za velmi dobrou.

V Praze 31.5.2007

Podpis oponenta:.....
